

Aktsiaseltsis Tallinna Sadam võimalike korrupsiooniriskide tuvastamiseks moodustatud uurimiskomisjoni 5. mai 2016 istungi päevakorrapunkti 1 juures toimunud arutelu üleskirjutus

Komisjoni istungile oli kutsutud AS Tallinna Sadama endine nõukogu esimees Neinar Seli.

Artur Talvik

Sa said AS Tallinna Sadama nõukogu liikmeks juba väga ammu, aastal 2002. Kas sa räägid kuidas see juhtus ja mis asjaoludel?

Neinar Seli

Ma olin 2001. aastal Riigikogu liige. 2001. aasta lõpus arutasime Riigikogus 2002. aasta eelarvet. Kui eelarve oli vastu võetud, siis peaminister Mart Laar astus tagasi. 2002. aasta alguses moodustati uus valitsus, mille etteotsa sai Siim Kallas. Seejärel moodustati ka uued riigi äriühingute nõukogud ning mind määrati AS Tallinna Sadama nõukokku, kuna mul olid „mõningased“ majandusteadmised.

Artur Talvik

Kes sind nõukokku määras ja kuidas selle otsuseni jõuti?

Neinar Seli

Ega mind sinna vägisi ei pandud. Küsiti, kas ma olen nõus kuskil nõukogus osalema. Andsin oma nõusoleku, ettepanek tehti erakonna poolt. Fraktsioonis seda teemat ei arutatud. Ütlesin, et olen valmis ühes nõukogus osalema, ei mäleta, et teiste äriühingute nõukogusid oleks mulle välja pakutud.

Artur Talvik

Minister oli siis Liina Tõnisson.

Neinar Seli

Üldkoosolek nimetas nõukogu liikme ja mina andsin nõusoleku.

Artur Talvik

Sel ajal vist ei loetud sõnu peale, mida nõukogu liige tegema peab?

Neinar Seli

Iga nõukogu liige peaks äriseadustikust tulenevalt teadma oma õigusi ja kohustusi ning vastutusala. Kui sa mingi asja vastu võtad ja oled andnud oma kirjaliku nõusoleku, siis sa pead teadma millise koorma sa endale võtad.

Artur Talvik

2005. aastal sai sinust nõukogu esimees.

Neinar Seli

Jah. See oli kompromissvariant. Vaidlus käis väga tõsiselt. AS Tallinna Sadam oli rida kuid

ilma nõukogu esimeheta. Tagasi astus nõukogu esimehe kohalt tollaegne reformierakonna peasekretär Eero Tohver. Nõukogu esimeheks pidi saama Märt Vooglaid. Ta oli pool aastat kandidaat nõukogu esimehe kohale. Lõpuks loobusime nõukogus Märt Vooglaiu kandidatuurist. Nõukogus on 8 liiget ja enam kui pooled peavad olema otsuse poolt. Rahandusminister nimetas isegi ühel korral nõukogu liikmeks (pooleks tunniks hääletuse ajaks) 19-aastase tütarlapse, et ta tuleks nõukogusse ja hääletaks Märt Vooglaiu vastu, et jääks jälle patiseis 4:4. Nõukogu esimees jäi nii pikka aega valimata. Res Publica otsis väga palju põhjusi, miks Märt Vooglaid ei sobi nõukogu esimeheks. Peamine põhjus oli see, et tal olevat huvide konflikt ühe maatüki tõttu Viimsis. Tegelikult tahtis Res Publica seda nõukogu esimehe kohta endale.

Valdo Randpere

Kes rahandusminister tol ajal oli?

Neinar Seli

Taavi Veskimägi. Tema nimetaski ajutiselt nõukokku tütarlapse, kes hääletas Märt Vooglaiu kandidatuuri vastu. Peale seda punkti läks ta nõukogust ära, sest ei saanud aru, millest seal räägiti. Kokku oli siis nõukogus tervelt pool tundi.

Artur Talvik

Kui palju nõukogu tööd on seganud see, et hääled on pooleks olnud? Protokollidest on näha, et üsna tihti on hääled jagunenud 4:4.

Neinar Seli

4:4 hääletamist ma ei mäleta eriti. Kindlasti ei ole seda vastuhääletamist tihti olnud. Botnica hääletus võis olla 4:4, aga ülejäänud hääletused on olnud kas konsensuslikud või seisuga 6:2.

Jaanus Karilaid

2013. aastal proovis Juhan Parts hakata tegema parvlaeva hanget ja see ebaõnnestus. Urve Palol see õnnestus. Mis võis olla põhjuseks, miks Juhan Partsil hange ebaõnnestus? Mida ta valesti tegi?

Neinar Seli

Mina seda ei tea. See on teie teema uurida, mida ta valesti tegi. Parvlaevade hankest ma võin rääkida seda, mida ma kõrvalt nägin, sest lõpus, kui otsuseid tehti, ma tulin nõukogust ära. Majandusministeerium tuli nõukogu koosolekule ja ütles, et me peame vastu võtma otsuse, mille väärtus on 140 miljonit EUR ning otsustama parvlaevade ostmise. Minult otsust sellisel kujul ei saa. Küsisin materjale, aga sellele vastati, et me nõukogus pole alla kirjutanud konfidentsiaalsus lepingule, et me võiksim materjale näha. Me ei saa vastu võtta pimesi otsust 140 miljoni EUR peale parvlaevade ostu kohta. Enne seda käis 1,5 aastat läbirääkimine olemasolevate parvlaevade ostmise üle majandusministeeriumiga. Vjatšeslav Leedo väitis, et Olav Miil käis ministeeriumiga laevade ostu osas 1,5 aastat läbirääkimisi pidamas. Olav Miili esindaja oli Raidla advokaadibüroo. Raidla advokaadibüroole anti volitus ning kõik tingimused

lepiti kokku kuidas laevad ostetakse. Hiljem see lepingu projekt, mis tuli ministeeriumist Raidla büroosse, ei vastanud sellele, mis läbirääkimistel toimus. Seepeale tuldi Tallinna Sadamasse ja öeldi, et võtke 140 mln eurot kohustusi ja ostke laevad ära. Uurida tuleks, mis ministeeriumis toimus selle pooleteise aasta jooksul ja miks see eelnev töö vilja ei kandnud. Tulla seejärel sadamasse ja tahta seal kiiruga pimesi vastu võtta otsuseid pole kuigi korrektne. Eriti imelik oli see, et ministeeriumi poolt moodustatud viieliikmelisele komisjoni polnud ühtegi Tallinna Sadama töötajat pandud. Selle aja protokollid kõikidest koosolekutest on mul kõik alles ja saan need esitada ise, kui te neid vajate.

Artur Talvik

Sa oled juhatuse liikmete valimise alguse juures olnud.

Neinar Seli

Jah. See, mis toimus enne võimuvahetust (2005. aastal) oli minu jaoks täiesti arusaamatu. Just juhtimismudel. AS Tallinna Sadamal on hästi pikad lepingut tehtud. Neid suures osas muuta enam ei saa. Saab ainult parendada ja sadama tegevusele kaasa aidata. Selline juhtimismudel ei kannatanud viie liikmelist juhatust välja. Keegi viieliikmelisest juhatusest aru ei saanud, millega keegi peab õieti tegelema. Põhikirjas on kirjas, et peab olema juhatuse esimehe ja juhatuse liikme allkiri, et vältida igasuguseid riske. Minu meelest on see väga hea põhimõte. Kui ma nõukogu esimeheks sain, siis järgmisel nõukogu koosolekul läksin juhatuse esimehe juurde ja ütlesin, et tema juhtimismudel ei lähe minu arusaamadega kokku. Juhatuse esimees oli tol ajal Mart Tooming. Arutelu tulemusena tuli otsus, et jääb kaks juhatuse liiget viie asemel. Ain Kaljurand siis juba oli juhatuses, Allan Kiil töötas Paljassaare sadamas direktorina. Täpselt ei mäleta, kuidas Kiili kandidatuur üles kerkis aga kuna lahkus omal tahtel ka haldusega tegelev juhatuse liige, siis otsiti asendajat just majast seest.

Tarmo Olgo

Kes valis ja kuidas toimus kahe juhatuse liikme valimine? Viiest kolm lahkus, kaks jäid alles.

Neinar Seli

Kellelgi ei olnud töölepingut. Kogu aeg käis vaidlus kui suur palk neil peaks olema. Kui mina sain nõukogu esimeheks, siis mul oli üks põhimõte, et nüüd lõpevad igasugused poliitilised otsused ja hakkavad tulema majanduslikud otsused. Vana algoritm oli siiski veel nii kõvasti sees. Mind püüti mõjutada, aga ma jäin endale kindlaks, et kahest juhatuse liikmest piisab. See oli ka hiljem pideva konflikti põhjus, et IRL käis pidevalt pakkumas, et paneks juhatusse kolmanda liikme juurde. Võib ju panna finantsjuhi juhatusse ja igasuguseid mudeleid teha. Mina pidasin seda raha raiskamiseks tuua juurde veel üks kõrgepalgaline juhatuse liige. Kaks liiget on minimaalne ja vastutus selge. Selle otsuseni jõudsime kõik nõukogus ja otsus oli üksmeelne tollal. Uus juhatuse oli efektiivne ja tulemusrikas ja me usaldasime neid just heade majandustulemuste pärast, mis iga aastaga ka paranesid, vaatamata kauba vähenemisele. Täna ma muidugi kahetsen, et olen inimesi usaldanud aga kunagi ei tea, kes sinu usaldust võib kuritarvitada.

Tarmo Olgo

Kes tegi valiku - sina, nõukogu?

Neinar Seli

Ei ma üksi selliseid asju ei tee. Nõukogu otsus oli minu mälu järgi üksmeelne nende töölepinguid pikendada. Põhikiri ütleb, et kaks juhatuse liiget on miinimum ja siis kaalusime kolmandat juurde võtta. See oli juba 2011 aastal. Koalitsioonipartner surus, et nende mees peab ka juhatuses olema. Juhatuse liikmete konkursil oli 12 kandidaati. Valikut väga ei olnud. Samas oli töötaval juhatusel selge plaan ja tulevikunägemus ettevõtte arendamisel ja uutel kandidaatidel polnud midagi sarnast kõrvale panna. Surve juhatuse liikme Kiili vahetamiseks oli suur. Muud etteheidet polnud kui see, et Kiili on erakonna liige. Tööalaselt külle ei toodud ühtegi probleemi esile. Koalitsioonipartneri tahe oli, et kui ühest parteist on juhatuse liige ja siis peaks ka teisest parteist olema. Kaljuranna vastu polnud kellelgi midagi.

Jaanus Karilaid

Minu jaoks on olulised kaks teemat. Jäämurdja, mis soetati 50 miljoni EUR eest ilma riigihanketa ja teine teema parvlaevade soetamine, mille maht on veelgi suurem. Mõlemas osas oli tõenäoliselt väga suur korruptsioonirisk. Mind huvitab kogu selle asjaajamise viis. Kas sind ei häirinud, et minister tuleb äriühingu juurde ja ütleb, et teil ei ole oma strateegiat....

Neinar Seli

Ütlen kohe vastuse ära - jah häiris.

Jaanus Karilaid

2013. aastal AS Tallinna Sadamat ei kaasatud parvlaevade hankesse. Sinna võeti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi spetsialistid ja tütarettevõttest Ülo Eero ja sadam jäeti kõrvale. Mis see põhjus võis olla?

Neinar Seli

Mina ei ei tea, äkki mina.

Jaanus Karilaid

Mis sinus nii takistavat on?

Neinar Seli

Ma ei tea. Minule on raske mittemajanduslikke otsuseid selgeks teha.

Jaanus Karilaid

Hillar Teder väitis, et auditikomitee on üks mõttetu koht, mis ei tegelenud sisuliste asjadega.

Neinar Seli

Mina auditikomiteesse ei kuulunud.

Jaanus Karilaid

Mida sa tegid olles nõukogu esimeheks selleks, et muuta äriühing läbipaistvamaks ja viia selle tegevus riigi huvidega rohkem vastavusse?

Neinar Seli

AS Tallinna Sadam oli juhitud väga hästi. Enne 2007. aasta aprilli sündmusi tuli kuni 45 ešeloni päevas meile kaupa. Täna võib-olla 6 tuleb. Pöördepunktiks oli 2007. aasta poliitilised

sündmused, kui meid hakati Venemaa poolt ignoreerima. Kui ma sain nõukogu esimeheks, siis oli 770 töötajat ja minu nõukogu esimeheks oleku lõpuperioodil oli töötajaid 300 ringis. Mina panin äriühingu efektiivsemalt tööle. See paistab ka majandustulemustest välja. Kasum tõusis ja riigile maksud ning dividendid tõusid. Motivatsiooniks oli ka see, et kolme aasta keskmisest kasumist 1,5% jagatakse kultuurile ja spordile. Võrrelge palun majandustulemusi aastate jooksul ja te näete, et vaatamata kaubakoguste vähenemisele on sadam teeninud omanikule rekordilised kasumid. Sealt ka ju dividendid, mis on suuremad kui teistel riigiettevõtetel. Egas need ilma pühendumiseta ja tööta tulnud. Riigi kui omaniku huvi on, et temale võimalikult palju kasu teenitakse ja seepärast usun, et meie tegevus vastas riigi ootustele. Samuti kajastasime kõik oma tegevused avalikkusele ja seda, et meie töö pole läbipaistev, pole meile külle varem ette heidetud.

Tiina Ojasalu

Te ütlesite, et AS Tallinna Sadamas toimus poliitiline juhtimine. Milline see oli?

Neinar Seli

Seda on väga raske tõlgendada. Poliitiline maik jääb külge. Mõnede lepingute puhul on olnud kahtlusi, aga ma otseselt kedagi ei süüdistata.

Artur Talvik

Kas sa 2008. aastal Allan Kiili ja Ain Kaljuranna juhatuse liikmete lepingute pikendamist mäletad?

Neinar Seli

Ega väga ei mäleta. Toimus avalik konkurss ning valiti nõukogu hinnangul parimad kandidaadid. Sobivaid kandidaate oli vähevõitu.

Artur Talvik

2011. aastal oli konkurss, kus cv-d tulid sinu e-maili peale ja nõukogu liikmed on öelnud, et nemad ühegi kandidaadiga ei kohtunud.

Neinar Seli

Eks info on olnud IRL poolelt. Kõik 12 inimest, kes 2011. aastal kandideerisid olid nõukogu liikmete laual. Minu sadama e-maili aadress suunati isiklikule e-maili aadressile sellepärast, et tagada isikute konfidentsiaalsus, ning et inimesed julgeksid kandideerida.

Artur Talvik

Sa tahad öelda, et ühtegi normaalset kandidaati ei olnud?

Neinar Seli

Ma võin sulle kandidaatide nimekirja omavahel näidata. Ega mina üksi otsust ei tee. Kogu nõukogul oli nimekiri kandidaatidest olemas.

Artur Talvik

Osa nõukogu liikmeid väidavad, et seal oli kindla peale minek ja asjad kokku lepitud.

Neinar Seli

Vaata järgmist juhatuse liikmete valimist (2014) küsi kuidas seal palga määramine käis. Seal ma üldse ei osalenud. 2011. aastal oli ikkagi korralik programm ja nägemus olemas. Ei saa öelda, et Seli valis, kõik 8 nõukogu liiget pidid nõus olema. Ja olidki.

Tarmo Olgo

2011. aastal panid mitmed nõukogu liikmed ette, et üks või mõlemad juhatuse liikmed tuleb välja vahetada. Mis see põhjus oli? Millised olid diskussioonid nõukogus? Kas ka ministri poolt olid mingid suunised? Äkki avad natuke nõukogus toimunut.

Neinar Seli

Need nõukogu liikmed olid ju IRL poolsed ja ka sealt ainult kaks poliitikut. Üldkoosolekul olid mingid omad poliitilised probleemid ja nad ei suutnud mind ümber veenda, et peaks lisama kolmanda juhatuse liikme ja ainult selleks, et siis on parteide vahel tasakaal. Ma jäin oma arvamuse juurde ettevõtte juhtimisel. Üldkoosoleku ajal pani minister kõik sõnad suhu Erkki Raasukesele. Kui üldkoosolekul olid kohal juhatuse esimees, finantsdirektor Marko Raid ja mina (Allan Kiili ei olnud tookord), siis Erkki Raasuke küsis kõigi juuresolekul minult, et mis mees see Kiil sul on ning et ta on reformierakonna liige. Ettevõtte juhtimisega ei ole seotud see, et Kiil on reformierakonna liige. Koosolekul toimus majandusaasta aruande kinnitamine. Pärast seda olen Erkki Raasukeses pettunud. Parts aga ei ütelnud ühtegi sõna. Osad (kaks poliitikut) nõukogu liikmed ütlesid ka, et juhatusse on vaja kolmandat liiget juurde. Sealt tekkis konflikt. Ma ei näinud mõtet kolmandal juhatuse liikmel. Ütlesin, et kui tõesti vaja, siis nimetame finantsdirektori juhatuse liikmeks aga see variant ei olnud lahendus. On inimesi, kes võivad rääkida sellest, kuidas IRL tahtis, et ka nende poolt oleks nimetatud juhatusse liige.

Tarmo Olgo

Kas protokollis on ka kirjas, et IRL poolt on vaja ühte juhatuse liiget juurde?

Neinar Seli

Protokollis seda nii kirjas ei ole. Seda võivad rääkida need kes tahavad ja julgevad seda rääkida.

Jaanus Karilaid

Kuidas minister omaniku huve riigi ettevõttele tutvustas? Kas te saite näiteks ministriga iga kvartal korra kokku, kus minister rääkis oma nägemusest ja visioonist, kuhu äriühing võiks areneda?

Neinar Seli

Selliseid kohtumisi ei olnud.

Jaanus Karilaid

Ei olnud ühesõnaga.

Artur Talvik

Kord aastas ju ikkagi üldkoosolek toimus.

Neinar Seli

Toimusid küll, aga siis minister lasi ka rääkida oma nõunikel.

Jaanus Karilaid

Kas omanikul oli mingi oma nägemus?

Neinar Seli

Ainuke, kes üldkoosolekul rääkida julges oli Erkki Raasuke.

Jaanus Karilaid

Kui vaadata nõukogu liikmeid Indrek Raudne, Kalev Lillo ja Eerik-Niiles Krossi, siis milline oli nende panus nõukogu töös? Kas see oli poliitiline või majanduslik panus? Kuidas sa neid isikuid hindaksid? Kas nad pühendusid AS Tallinna Sadama töösse?

Neinar Seli

Väga pühendusid. Pärast Eesti Ekspressis avaldatud lugu algatati Indrek Raudse ja Nikolai Stelmachi suhtes kriminaalasi, et nad on võtnud altkäemaksu. Prokuratuuri poolt lõpetati asi ära põhjendusega, et tunnistaja tunnistused ei olnud usaldusväärsed. Mind Indrek Raudse puhul häiris see, et istudes plakati peal äraostmatuna, käis ta mööda operaatoreid ja ütles, et on järgmine majandusminister ja temaga peab asju ajama. Ise ei saanud isegi Riigikogu liikmeks. Siis ta läks uuesti operaatorite juurde ja rääkis, et temast saab AS Tallinna Sadama nõukogu liige ja temaga tuleb asju ajada. Rohkem ma teemat ei kommenteeri.

Jaanus Karilaid

Mingi hetk Jüri Mõis väitis, et AS Tallinna Sadam oli poliitikute jaoks rahapump. Hillar Teder väitis, et Jüri Mõis ei valeta. Kuidas need väited on tekkinud?

Neinar Seli

Mina ei ole nende asjadega kusagilt otsast seotud. Minu puhul ei lähe raha liimile.

Artur Talvik

Kõik AS Tallinna Sadama nõukogu liikmed on otseselt või oma ettevõtte kaudu toetanud parteisid. Millega sa seda seostad?

Neinar Seli

Ma ei tea, kes on toetanud. Mina ei ole toetanud. Kõik, mida ma rahaliselt toetanud olen on ka ametlikult kirjas. Mina olen eelkõige toetanud oma tööga.

Artur Talvik

Milles see loogika on?

Neinar Seli

Küsige nõukogu liikmete käest, miks nad on erakondasid toetanud. Minu jaoks on tõesti arusaamatu näiteks see, et eelmine nädal avaldati meedias erakondade suurimad toetajad esimeses kvartalis ja suurim toetaja on 20 000 ga Toomas Tõniste. Ise spordi mees aga spordile

pole mäletatavasti pennigi annud aga parteile sellise summa. Mis sunnib spordimeest eelistama poliitikat spordile? Mis on see tegelik põhjus seda teha? Jne.jne.

Artur Talvik

Kas sinul endal nõukogu liikmete suhtes ei tekkinud küsimusi? Tegemist on päris suurte summadega.

Neinar Seli

Mina olen AS Tallinna Sadamat juhtinud enda südametunnistuse järgi. Kui teil juhtimise koha pealt mingeid etteheiteid on, siis tunnistan oma viga, et olen inimesi usaldanud.

Artur Talvik

Sina väidad, et sa pole kunagi parteid toetanud?

Neinar Seli

Olen küll, see on ametlikult kirjas. Minu südametunnistus on puhas.

Valdo Randpere

Erakondade toetamist ja nõukogu liikmeks olekut ei saa omavahel seostada. Hillar Teder on kõiki erakondi toetanud, ega ta ei ole teinud seda sellepärast, et ta oli AS Tallinna Sadama nõukogu liige. Mida sa oled AS Tallinna Sadama nõukogus olles valesti teinud?

Neinar Seli

Usaldasin inimesi. Majandustulemused räägivad enda eest ja kuna suutsime neid kogu aeg parandada, siis olime ka edukad.

Artur Talvik

Tõnis Palts on majandustulemuste kohta öelnud seda, et need oleks nii-ehk-nii tulnud.

Neinar Seli

Paltsi jutt ei ole tõsiselt võetav. Kas see Paltsu jutt, et Tallinna Sadam võiks minna oma kogemuste pagasiga Sevastopoli sadamasse opereerima on tõsine jutt? Hiljem selgus, et Paltsul endal seal lähedal mingi maatükk ostetud arendamiseks. Hillar Teder nõukogu liikmena pakkus, et Tallinna Sadam tuleks 10 mln euroga tema kaubanduskeskuse osanikuks. See pakkumine on senini ju ametlikult lausa olemas sadamas. Selle Tallinna Sadama kõrval oleval kinnistu paljud kommunikatsioonid, kõnniteed jne olevat niigi Tallinna Sadama territooriumil. Kuidas seda seletada?

Artur Talvik

Sul on 44 firmat. Kui palju aega võttis sinult AS Tallinna Sadama nõukogu töö?

Neinar Seli

Vabast ajast enamuse aja. Soovisin teha hiinlastega haabi. Tegin südamest tööd ja ütlen veelkord, et Tallinna Sadam on minu poolt ausalt ja hästi juhitud, millest räägivad ka majandustulemused, mis aina kasvasid vaatamata kaubamahu vähenemisele.

Artur Talvik

Siin on paar vastuolu. Ütlesid, et äriühingus olid pikad lepingud ja seal midagi teha polnud, samas sina panid ettevõttesse nii palju aega. Siin on väike loogikaviga.

Neinar Seli

Ei ole loogika viga. Lobi tööd tuleb teha, et tuleks kaupa. Üks on hoonestusõiguse tasu ja teine garanteeritud kauba tasu, kuid see, mis tegelikult kasu toob on ju see tegelik kaubavoog. Näiteks tuli Venetsueelast toornafta laevadega ja me laadisime selle maha ja sealt edasi rongidele, et viia see Valgevenesse. Saime nii maha laadimise kui ka peale laadimise tasud sadamale. Mõlemapoolne kauba liikumine peakski olema rohkem eesmärgiks. Venemaa ja Hiina suunal on oluline, et lähed ise kohale ja see mõjub seal. Seda oodati ja see pani ka kaubad liikuma, andis nõu kindluse sellele transiidiahelale.

Jaanus Karilaid

Komisjon kindlasti ei tuvasta mingit korruptsiooni, aga komisjoni ülesanne on pakkuda ettepanekuid ettevõtte tuleviku jaoks. Milline on sinu arvamus nõukogu vastutusest? Remo Holsmer on öelnud, et nõukogu ei vastuta millegi eest. Kui kahe aasta pärast tuleb parvlaeva hanke puhul välja, et riik peab maksma saamatajäänud tulu sellele ettevõttele, kes kaotas 140 miljonit EUR-i, siis kes selle eest peab vastutama? Kas nõukogu, minister või tolleaegne valituse juht?

Neinar Seli

Iga otsuse juures peab vastutaja olema, olen ka ise nõus vastutama. Parvlaevade hanke puhul aga olen mina kindlasti vastutusest vaba, kuna selle otsuse võttis minu eest vastu üldkoosolek. Veel. Me käisime terve nõukoguga 2011. aastal Moskvast. Ainuke, kes tulla ei saanud oli Eerik-Niiles Kross. Tahtsime selgitada välja, kes on parim konteinerterminali operaator. Saime kõigi operaatorite kohta põhjaliku ülevaate. Võtsime vastu majanduslikult kõige parema otsuse häältega 6:2. Indrek Raudne ja Tõnis Palts olid vastu. Ülejäänud olid juhatuse ettepanekuga nõus. Ka teised IRL liikmed nägid seal taga majanduslikku otsust. See nõukogu, kus see otsus vastu võeti, et võitjaks osutus Rail Garant, toimus 8. märtsil paar päeva peale Riigikogu valimisi. See, et AS Transiidikeskus teiseks jäi oli nõukogu otsus ja ka majanduslikult põhjendatud. Peale seda läks minu arust lahti tõeline võitlus võimu pärast. Selle peale tõi Ken-Marti Vaher aprillis Riigikogu koalitsiooniläbirääkimistele ettepaneku, et me peaksime panema koalitsioonilepingusse punkti, et tuleb anda kaitsepolitseile riigiettevõtete kontrollimise õigus ja seda julgeoleku kaalutlustel. See punkt läks koalitsioonilepingusse 2011. aasta aprillis ja oktoobris tõi selle siseminister K.M. Vaher valitsusse, kus anti Kaitsepolitseile riigiettevõtete kontrollimise õigus julgeoleku kaalutlustel. Lisaks tuli peale seda kontrollima Riigikontroll, kes oli üle aasta sees Tallinna Sadamas. Vaatamata sellele just siis pikendati ka 2011 aastal juhatuse liikme lepinguid. Minu jaoks on siin palju kokkulangemisi ja küsitavusi, millele vastuseid pole saanud.

Henn Põlluaas

Rääkisid, et AS Tallinna Sadama töö võttis vabast ajast suure osa. Kui palju sa sekkusid igapäevasesse sadama juhtimisse? Ütlesid, et kõik olid pikaajased lepingud, aga mõnda lepingut muudeti 30-40 korda. Kui palju juhatas nende asjadega nõukokku tuli?

Neinar Seli

Juhatus ei saa ilma nõukoguta ühtegi pikaajalist lepingut muuta. 30-40 korda, see on jama. Ei tea ühtegi sellist lepingut.

Artur Talvik

Seda ütles ka üks audit.

Neinar Seli

Milline audit? Palun konkreetsemalt. Kui Riigikontroll oli üle aasta Tallinna Sadamas ja uuris seal kõikvõimalikke rikkumisi, siis täna siin laua taga istuv kontrolör võttis samuti ka minu käest intervjuu tollal. Aga kui see oli lindi pealt paberile pandud, siis oli sisu kuhugi ära kadunud. Mina ütlesin, et see pole minu jutt ja siia ma alla ei saa kirjutada ning seepeale ütles hiljem riigikontroll Tarmo Olgo, et minu seletust asjadest polegi sinna materjalide juurde üldse tarvis. Minu jaoks on kokkulangevus selles, et kontrollima tuldi just siis kui nõukogu otsus konteinerterminali opereerimiseks ei läinud sinna, kuhu soovis seda Indrek Raudne ja Tõnis Palts. Kui investering on tehtud, siis ei saa lepinguid muuta. Kui lepinguid muuta, siis need muudatused peavad olema ettevõttele kasulikud mitte kahjulikud.

Priit Sibul

Vahepeal oli lootus, et hiinlased tulevad siia konteineritega tegelema. Oled käinud Hiinas ja Venemaal. Üks põhjus, miks Hiinaga äri ära jäi, oli majanduslangus. Mis on põhjus et jõudsite lõpuks Rail Garantini?

Neinar Seli

Põhjus oli see, et hiinlased vedasid kaupa tollal lisaks ka lennukitega. Hiinlaste puhul kunagi ei tea, kas kaup on originaal või mitte. Kui laev või lennuk saabub Venemaale ja seal avastatakse võltskaup, siis laev või lennuk läheb konfiskeerimisele. See on minu isiklik oletus. Hiinlased vedasid palju kaupa Tallinna kaudu. Hiinlased olid väga huvitatud haabi ehitusest ja ka pikendasid haabi tegemist veel aasta võrra. Majanduskriis oli aga peamine põhjus, miks nad enam haabi investeerimisel kaasa ei löönud. Kuulutasime välja konkursi. Siis jõudsimme Rail Garantini. Rail Garantil oli raudtee veod ja ta sai tuua Venemaalt tagasi ka kaubaga vagunid. See tegi pakkumuse soodsamaks kui Transiidikeskusel, samuti oli see efektiivsem. Kogu nõukogule oli arusaadav, et Rail Garantil on parem pakkumine kogu sadama arengule. Venemaaga oli püsileping ja veel kaubavahetus leping, mille pealt tegelikult kasumit teenitakse.

Artur Talvik

Kuidas Botnica teema AS Tallinna Sadamasse tuli?

Neinar Seli

Eestile oli jäälohkajat tõesti vaja, aga millegipärast vana jäämurdja müüdi ära, mis seisab nüüd Peterburi sadamas. Ministeerium tellis selle Soomest. Uue jäälohkaja projekteerimistingimused olid väga huvitavad. Umbes nii, et jäämurdja peab sõitma 8 m jääst 10 sõlmega läbi ja kalkulatiiivne hind oli 120-130 miljonit eurot. Meil ei ole 8 m paksust jääd. Juhan Partsi ajal kanti Soomele 24 miljonit krooni jäämurdja projekteerimise eest. Ei tea, et sealt mingi projekt oleks Eestile tulnud. Viis aastat hiljem maksti tänu Postimehe artiklitele 700 000 eurot Eesti

riigile tagasi. Telliti tegelikult täiesti mõttetu jäälohkuja. Olen paar korda kritiseerinud Veeteede Ameti endist juhti sellel teemal. Jäälohkuja ostmise osas pandi meid fakti ette. Selgitasime esmalt, et see pole Tallinna Sadama põhitöö ja meil selline töökogemus puudub. Samas sunniti nõukogu vastu võtma lihtsalt 50 miljonile otsus asjasse süvenemata. Ütlesin, et minu käest te küll allkirja ei saa. Minu jaoks oli üks argument see, et miks peab ostma 50 miljonilist jäälohkujat, mis kuulub Soome riigifirmale aga mis ei löhu Helsingi enda sadamas jääd. Helsingi sadam tellis jäälohkuja enda jää lõhkumiseks hoopis Rootsi. Kui enda jäälohkujat ei kasutata, siis peab sellel midagi viga olema. Aga öeldi, et jäälohkuja peate ostma. Parvlaevadega oli samamoodi, hind oli 140 miljonit ja andke aga nõukogu otsusele allkiri. Botnica ostmise otsuse võttis vastu üldkoosolek. Ilmselt olin mina seal üks pidur, kes tahtis rohkem infot saada ostu kohta. Väga häiris kohutav kiirustamine ja lünkliku info jagamine nõukogule ministeeriumist.

Artur Talvik

Kas sa nägid Botnica hindamisakti?

Neinar Seli

Ei mäleta, et oleksin näinud.

Artur Talvik

Ma saan aru, et Botnica ost oli enne ära otsustatud, kui tuldi teie juurde.

Neinar Seli

Ma ei tea, miks sellega nii kiire oli. Balti mere regioon on sisuliselt jäävaba. Jää tekib umbes iga 7 aasta tagant. Kogu jäälõhkumise periood on maksimaalselt 60-100 päeva. Enamus aega jäämurdja seisab tegevuseta. Laeva seismise päev maksab keskmiselt 38 000 EUR. Eesti seaduste järgi me peame kõik sadamad lahti lõhkuma. Eriti nõme on lahti lõhkuda Pärnu sadama lahte, sest see oli hooaja sadam olnud seni, kuni Rein Kilik sai selle omanikuks. Majanduslikult kasulik oleks viia turvas Paldiskisse, kui kulutada raha Pärnu sadama jää lõhkumisele. Kui sellel kaubale, mida Pärnust talvel veetakse näiteks Rootsi, panna juurde jäälõhkumise hind, siis kindlasti oleks odavam seda kaupa osta Stocholmi sadamast kõrval olevalt kailt, mitte vedada seda Pärnust.

Valdo Randpere

Eesti riik müüs jäälohkujad maha 2002. ja 2003. aastal. Siis oli sama jutt, et see piirkond ei jäätu kunagi. Aastal 2005 tuli paks jää kuni Hiiumaani. Siis hakati jälle uuesti jäälohkujat otsima. Kui jää on, siis ei ole kuskilt jäämurdjat rentida.

Tarmo Olgo

Ministeerium on väitnud, et Botnica hinna läbirääkimisi pidas AS Tallinna Sadam. On see nii?

Neinar Seli

Ma ei tea. Mina ei käinud läbirääkimisi pidamas. Võin aga otsida üles need nõukogu materjalid ja teile saata.

Tarmo Olgo

Kus hind kokku lepiti? Kas ministeeriumi poolt antud suunis oli koos hinnaga või hinda täpsustas AS Tallinna Sadam?

Neinar Seli

AS Tallinna Sadam ei täpsustanud midagi. Meile anti ministeeriumist ülesanne, et on 50 miljoniline laev ja kõik. Laeval oli hinnasilt küljes - „*take it or leave it.*“ Nii see minu mälu järgi oli, mingit muud võimalust ei olnud. Kui mina ostu suhtes kindlust ei saa, siis ma olen eitaval seisukohal. See on kogu aeg minu põhimõte. Mind ei suudetud selles küsimuses ära veenda.

Henn Põlluaas

Allan Kiil oli vist see, kes hinna läbirääkimisi pidas ja Soome poolne esindaja oli Ülo Eero. Kui palju Allan Kiil nõukogu läbirääkimistest informeeris ja Ülo Eero rollist AS Tallinna Sadama nõustajana? Kuidas Ülo Eerost sai Botnica tütarettevõtte juht?

Neinar Seli

Nägin Ülo Eerot esimest korda televiisorist. Mina küll ei mäleta, et informeeris. Protokollides peaks kõik kirjas olema. Lindid on ka meil olemas.

Artur Talvik

Miks 17. kaid vaja oli?

Neinar Seli

Kas see on see, millega Riigikontroll sisse tuli? Riigikontrollile olen asja seletanud. Lindid on loodetavasti alles. 17. kai kohta oli äriplaan. 17. kai pärast oli AS Tallinna Sadam üle aasta töövõimetu. Projekteerimis- ja ehitushange oli 860 miljonit krooni. Ehitati ära 830 miljoni eest. Riik, AS Tallinna Sadam, peaks tegema suuri infrastruktuurilisi investeeringuid. Töödejuhataja, kes lahti lasti käis prokuratuuris ja sealt ei leitud põhjust menetluste alagatamiseks siis see söödeti Riigikontrollile ette. Tegemist olla mingi kelmusega. Ma ei mäleta, mis see teema täpsemalt oli. Tegelikult ehitati odavamalt, leiti lihtsam lahendus ja 17. kaid oli vaja konteinervedude laiendamiseks. See oli seotud haabi tegemise ja Ningbo sadamaga. Tegemist väga pika investeeringuga. Üksi eraettevõtja sellist investeeringut ei tee. See ongi Tallinna Sadama võimalus.

Artur Talvik

Millest need vaidlused tulid? Võeti erinevad advokaadibürood?

Neinar Seli

Ma detaile ei mäleta. Võtsime advokaadibüroodelt hinnanguid, kas juhatus on valesti käitunud. Juhatus püüdis tõestada, et ta ei ole valesti käitunud. Nõukogus me ei leidnud kinnitust, et juhatuse poolt võetud otsused oleksid valed olnud.

Artur Talvik

Miks Riigikontrolli otsus sadamat niivõrd ärritas, et pidite advokaadid teid kaitsma võtma? Riigikontroll ütles, et pettus toimus tõenäoliselt töövõtja poolel.

Neinar Seli

Üks töödejuhataja, kes lasti lahti ütles, et tehtud on mingi kelmus. Ta käis prokuratuuris ning lõpuks leidis endale tööriista läbi üldkoosoleku ning lõpuks tuli Riigikontroll sadamasse sisse. Mingit pettust seal küll ei olnud. Selleks meil oli vaja juriidilist ja eksperdi hinnanguid.

Artur Talvik

Kas sa väidad, et Riigikontroll tegutses poliitilise käepikendusena?

Neinar Seli

Ma ei väida, vaid räägin nii kuidas oli.

Tarmo Olgo

Ütlesid, et konteinerterminali kohta oli äriplaani. Riigikontroll küsis auditi käigus juhatuse käest äriplaani korduvalt. Juhatuse ei suutnud meile sellist dokumenti esitada, kus mahud on ära toodud.

Neinar Seli

Nõukogule minu meelest need mahud esitati. Mul on kõik nõukogu materjalid olemas. Võis olla, et äriplaani näidati nõukogule slaididena. Usun, et Marko Raidil on see olemas. Mäletan, et ainuüksi AS Transiidikeskus tahtis garanteerida 750 000 TEU liikumist Muuga konteinerterminali kaudu.

Priit Sibul

Ütlesid et üks põhjus miks Rail Garant tundus mõistlik oli see, et raudteel sai Venemaale kaupa vedada. 2011. aastal ju sisuliselt raudteel enam midagi ei toimunud?

Neinar Seli

Toimus ikka. Vene raudtee garanteeris 16 ešeloni veo meile igapäevaselt aga tegelikkuses oli see ikka rohkem. AS Transiidikeskuse kirjutab oma aasta aruannetes, et nende võimekus olemasoleval territooriumil on käidelda 450 tuhat TEUd kaupa aga tegelikkuses tegid seda igal aastal 200 tuhande TEU ringis. Neil oli võimalus ju kahekordistada oma mahtu ka olemasoleval territooriumil. Uue territooriumi andmine Rail Garantile oleks toonud lisaks täiendavat kaupa ja samuti poleks tekkinud monopolset, ühe firma kontrolli sadama üle. Seda ka paljud kaubatoojad kurtsid, et Muugal on ainult üks operaator ja selle hind ning vahel ka teenindus on vastuvõetamatu. Lisaks nägi Rail Garanti äriplaani ette ka vene kauba väljavedu Muuga kaudu, mitte ainult tühjade konteinerite tagastamist siia.

Artur Talvik

Kui kaua sa sponsorluskomitee liige olid?

Neinar Seli

Paberitest võite vaadata. Muutsime spordi rahastamise ja sponsorluse väga selgeks ja läbipaistvaks vastavalt riigivara seadusele. Kolme aasta keskmisest kasumist 1,5 % toetusteks. Jaotus oli 60% spordile, 20% keskkonnale ja 20% omavalitsustele. Vastavalt taotluste arvule seda siis jagati. Arvan, et rahastamine on piisavalt avatud olnud ja on senini avalikult kõigile

kättesaadav. Siinjuures tahaksin korra siiski pikemalt peatuda selle kuulsa 31.10.2013. aastal toimunud nõukogu koosolekul. Tulin vahetult enne koosolekut välislähetuselt ja hommikul pool tundi enne koosoleku algust helitstab mulle nõukogu liige Hillar Teder ja ütleb, et üldkoosolek (Juhan Parts) andis jälle oma erakonna poolt nimetatud nõukogu liikmetele suunise, mille sisu oli see, et mitte toetada sponsorluse päevakorra punkti juures EOKle raha eraldamist. Koosoleku ajal saatsin üle laua istuvale Hillar Tedrele smsi küsimusega, et kas ta saab selles punktis ka erapooletuks jääda ja et mina taandan ennast sellelt hääletuselt. Selle peale tuli veidi hiljem Tederilt vastu sms sisuga, et just sain sõnumi üldkoosolekult, kes soovib Olümpiakomitee sponsorluse kooskõlastamist ministriumiga. Mul on need smsid siiani mobiilis ka alles. Sellega oleks kogu järgnev, sealjuures kohtuasi olemata olnud. Sellel hetkel me sellest nii ka aru saime, et üldkoosolek vaatab selle Remo Holsmeri poolt juhitud sponsorkomisjoni protokollile üle ja annab või ei anna sellele kooskõlastuse. Selles protokollis oli siis osalise spordiraha eraldamine läbi EOK. Järgmisel päeval aga nägi Parts võimalust asjale hoopis teine käik anda ja siis see protsess ka käima lükkati. Kogu sellest nõukogu koosolekust pole protokoll, mille oleksid nõukogu liikmed saanud allkirjastada. Samuti tühistati isegi selle arutelu kahe nädala pärast toimunud nõukogul. Kuna polnud protokoll, mis saab oma jõu alles siis kui see allkirjastada, siis mõistagi ei ole liikunud ka ühtegi senti sadamast EOK poole. Ühesõnaga kahju kannatajat pole ja ka kasu saajat minu näol ei tekiks, sest olin MTÜ-s EOK ühiskondlikel alustel. Kahjuks aga meediast on jäänud arusaam nagu raha oleks liikunud sadamast EOKle. Tagantjärele sain aru, et ma ei oleks tohtinud olla samas ruumis, kus ühes päevakorra punktis oli küll varasemalt juba komisjon otsustanud spordile mineva summa läbi EOK kanda. Kuigi pole protokoll, mida allkirjastada, isegi arutelu tühistati, rääkimata rahade liikumisest on tänaseks olemas kriminaal.

Valdo Randpere

Sponsorluse koha pealt ma kiidan AS Tallinna Sadamat.

Tarmo Olgo

Osad kuulatavad on väitnud, et koalitsioonilepingus lepiti kokku, kes nõukogu liikmetest sponsorluskomiteesse kuuluma hakkavad. Miks see nii oli?

Neinar Seli

Mina ei ole sellist koalitsiooni teinud. Esimest korda kuulen. Kas see koht ka jagati ära?

Artur Talvik

Kui tihti sa juhatuse liikmetega suhtlesid, lepinguid arutasid?

Neinar Seli

Ma olin alati 24/7 valmis telefoni vastu võtma. Ain Kaljurand on tubli ametnik, alguses heitsin talle ette, et ta pole piisavalt initsiatiivikas. Olin talle kogu aeg toe eest. Temalt ma sain infot, olin asjadega kursis. Detailidesse ma kunagi ei läinud.

Artur Talvik

Kellega sa rohkem suhtlesid Kiili või Kaljurannaga?

Neinar Seli

Suhtlesin küll mõlemaga, aga enamasti juhatuse esimehe Kaljurannaga.

Artur Talvik

Kas need olid tööalased suhted või muutusid need juba sõbrasuheteks?

Neinar Seli

Sünnipäevadel ikka käisin, kus olid teisedki töökaaslased. Käisime transiidiklastris tihedalt.

Henn Põlluaas

Küsisin Paldiski sadama kohta. AS Tallinna Sadam ja SRB omas seal mingisugust ladu. Oli arutusel, et hoonetest kuni rambini anda maakasutus valdusesse neile. Kas see teema oli ka kusagil arutelul?

Neinar Seli

Ma nii spetsiifikat ei oska hinnata. Juhatuse käest peab küsima.

Henn Põlluaas

Kas see teema nõukogusse ei jõudnud? Kas lepingu sõlmimisel oleks pidanud jõudma?

Neinar Seli

Hoonestusõigus on nõukogu teema, see tuleneb põhikirjast. Ma mälu järgi ei tea, et seda teemat oleks üles püstitatud. Kirjavahetust võib vaadata, kõik kirjad on olemas. Võib-olla juhatuse liikmete poolt on midagi vastatud.

Artur Talvik

Kui palju nõukogu tegeles korruptsioonivastase võitlusega?

Neinar Seli

Sisekontroll on olemas. Sisekontrollile annab ülesandeid auditikomitee. Mina palusin paljusid asju hinnata selliselt, et efektiivsust saavutada. Sisekontrollil on võimalik väga palju teha töötajate efektiivsuse kontrollimisel.

Artur Talvik

Kas sulle ei tundunud, et siseaudit istudes juhatusega samal korrusel põimub läbi?

Neinar Seli

Ma ei tea neid sidemeid. Ma ütleks, et sisekontroll ja juhatuse oleks kusagil väga seotud olnud. Siseaudit tõi küll kriitilisi asju nõukokku, mis tihti juhatusele ei meeldinud.

Artur Talvik

Kui kaitsepolitsei käis 2014. aastal sees, kas see ei pannud häirekellasid tööle?

Neinar Seli

Ma mäleta seda aga siis ma ei olnud enam nõukogu esimees.

Tiina Ojasalu

Kuidas te nõukogu liikmete kompetentsiga rahul olite?

Neinar Seli

Mina nõukogu liikmeid ei määra. Olen avaldanud arvamust, et 20-aastast nõukogu liiget ei ole vaja panna. Minu arvamus on, et nõukogu ei ole õppimise koht. Pead oskama kaasa rääkida ja oma seisukohta väljendada. Sul peab olema enda poolt midagi anda sellele ettevõttele.

Artur Talvik

Kalev Lillo väitis ka, et tema on väga kompetentne inimene, kuna on kaua nõukogus olnud?

Neinar Seli

Temale ei saa ebakompetentsust ette heita. Tal oli vähemalt ettevõtluse ja suure pildi nägemise kogemus. Personaalselt ma ei hakka ütleva, kes sobib ja kes ei sobi. Nõukogusse tuleb panna inimene, kellel on midagi anda.

Priit Sibul

Mainisid, et IRL surus oma liiget juhatusse. Kes need surujad olid ja keda juhatusse suruti?

Neinar Seli

Kui meil(2011a) algas kell 10 AS Tallinna Sadama nõukogu, siis kell 9 toimus Veiko Tishleriga eesotsas minister Juhan Partsi juures kohtumine sellest keda valida juhatuse liikmeks.

Sellest kirjutas ja filmis isegi ajaleht Äripäev. Üldkoosolek oleks võinud seda ka nõukogu esimehele öelda, aga see teavitamine käis läbi kantslerite ja teiste nõukogu liikmete. Ja üldse millegipärast üldkoosolek miskipärast kartis mind ja andis seepärast oma sõnumeid läbi kolmandate isikute. Lõpuks ka need ministri juures käinud nõukogu liikmed ikkagi hääletasid teisiti, kui minister Parts oma suunistes soovitas. Veiko Tishler ütles korduvalt ja mitte ainult minule, et lepime ikka kokku kolmanda juhatuse liikme nimetamise ja et selle tahavad nemad oma erakonnaga nimetada.

Tarmo Olgo

Mis nõukogu liikmete määramises täna valesti on?

Neinar Seli

See tuleneb koalitsioonilepingutest ja mina ei osale koalitsiooni läbirääkimistel.

Artur Talvik

Mis on riigiettevõtete juhtimises valesti? Mida sa teeksid teisiti?

Neinar Seli

Nõukogus olles peab olema selge, et sul on vastutus. Kui nõukogu liige peab tegema seda, mida üldkoosolek ütleb, siis ei ole nõukogul mõtet, seal võib siis ka topis olla. Kui üldkoosolek ütleb, et mina peaks AS Tallinna Sadama pankrotti ajama, siis seda ma peaks justkui ka tegema. See on mind puudutava kohtulahendi sisu täna. Kui on selline suhtumine, siis midagi muuta ei saagi. Kui muuta, siis panna nõukokku inimesi, kes annavad midagi ettevõtte arengule juurde. Riigiettevõtte peab olema läbipaistev, selge ja puhas ning eeskujuks teistele.

Artur Talvik

Kas sinu ajal oli läbipaistev?

Neinar Seli

Tegin kõik selleks, et oleks ja seda ta ka oli.

Artur Talvik

Täna on isegi parvlaeva lepingud ärisaladustega kaetud. Kas arvad, et need peaksid olema avalikud?

Neinar Seli

Igas ettevõttes on oma ärisaladused. Avatusel ja ärisaladusel on omad piirid. Need on kokkuleppe küsimused ja nendest tuleb aru saada. Kui tehing on lõpetatud, siis peab avalik olema. Protsesside poole peal aga mitte, sest võib anda kellelegi näiteks eeliseid.

Artur Talvik

Kas poliitikud peaksid olema nõukogus?

Neinar Seli

Poliitik ei tähenda ju alati ebakompetentsust. Poliitika tundmine peaks olema ärimehete teada ja tuleb riigiettevõttele alati kasuks.

Artur Talvik

Kas mehitamine peaks toimuma sõltuvalt koalitsioonileppes?

Neinar Seli

Ma ei tea kas see on koalitsioonileppes kirjas. Ma ei ole ühelgi läbirääkimisel osalenud.

Priit Sibul

Kuidas nõukogu üldkoosolekuga suhtles? Kui palju oli suhtlemist ministriga, ametnikkonnaga?

Neinar Seli

Üldkoosolek suhtles väga tihti oma erakonna nõukogu liikmetega ja seetõttu jäi nõukogul tihti informatsioonist otseallikast vajaka. Kui valimised tulevad, siis vahetatakse ka tavaliselt ministriumid ringi. 2011 aastal aga peale koalitsiooni moodustamist jäi väidetavalt Partsi nõudmise peale talle sama ministerium, kuigi koalitsiooni partner soovis ministriume vahetada. Mina olen seda meelt, et ükski juht ei tohiks olla ühe koha peal rohkem kui 5 aastat ja seda eriti poliitikas. Aga alati tuleb ka erandeid ette ning seda pigem ettevõtluses. Suhtlesin ministriumi kantsleri Marika Priskega enamasti ja paar korda Erkki Raasukesega.

Artur Talvik

AS Tallinna Sadamas sa ometi pikendasid juhatuse liikmete lepinguid.

Neinar Seli

Kui ei ole paremaid inimesi võtta. Samuti oli selgelt parem siis 2011 aastal kandideerinud inimeste seast tegutsev juhatus. Parts miskipärast kartis mind. Arvan, et ta sai aru, et mulle pole mõtet oma erakonna kaaslaste huve peale suruda. Eriti kui seal on raske majanduslikku põhjendust leida.

Tiina Ojasalu

Kas vastuolu oligi selletõttu, et Allan Kiil kuulus Reformierakonda?

Neinar Seli

Jah. Üldkoosolekul olid teemaks mitte majandusaasta aruanne, vaid kellegi kuulumine erakonda. See oli väga piinlik.

Artur Talvik

Milline su positsioon täna Reformierakonnas on?

Neinar Seli

Ma ei ole enam Reformierakonna liige. Ise astusin välja.

Üleskirjutuse koostanud:

Ege Heinla
Uurimiskomisjoni konsultant

Üleskirjutuse üle vaadanud:

Neinar Seli
(e-mail 06.06.2016)